

ESEJSKI ZADATAK – FRANZ KAFKA, PREOBRAZBA

Školski esej oblikujte s obzirom na zadani zadatak. Oblikujte ga kao zaokruženu cjelinu s uvodom, razradom i zaključkom. Pazite da Vaš školski esej bude pravopisno, gramatički i leksički točan. Sve smjernice morate uvrstiti u školski esej. Školski esej mora imati najmanje 440 riječi.

Zadatak za pisanje školskoga eseja

Franz Kafka, *Preobrazba*

Polazno pitanje: **Jesu li odnosi na poslu uzrokovali Gregorovu preobrazbu?**

Polazni tekst

Gregoru je bilo dovoljno da čuje prvu riječ posjetiočeva pozdrava, i već je znao tko je — prokurist glavom. Ta zašto je Gregoru bilo suđeno raditi u tvrtki, gdje su pri najbeznačajnijem propustu odmah gajili sumnju? Zar su svi namještenici, od prvog do posljednjeg, nitkovi, zar među njima nema nijednoga vjernog, odanog čovjeka, koji je, premda za poduzeće nije iskoristio svega nekoliko jutarnjih sati te od grižnje savjesti pobenavio i naprosto nije bio kadar napustiti postelju? Zar uistinu ne bi bilo dovoljno poslati šegрта da se raspita — ako je to raspitkivanje uopće bilo potrebno — zar je morao doći sam prokurist te da se cijeloj obitelji, koja ničemu nije kriva, moralo pokazati da se istraga ovog sumnjivog slučaja mogla povjeriti samo prokuristovoj pameti? I više zbog uzbuđenja, koje ga je obuzelo u vezi s tim premišljanjem, nego zbog kakve prave odluke, Gregor se iz petnih žila baci s postelje. Čuo se snažan udarac, ali to zapravo i nije bio tresak. Sag je malo ublažio pad, a osim toga su i leđa bila elastičnija nego što je Gregor mislio, i otuda se čuo onaj tupi nimalo neupadljivi zvuk. Samo što nije dovoljno oprezno držao glavu te je njome lupio o tle. Okrenuo ju je i trljao o sag od srdžbe i bola. »Tu unutra je nešto palo«, reče prokurist u pokrajnjoj sobi slijeva. Gregor je pokušao zamisliti ne bi li se i prokuristi jednom moglo nešto slično desiti kao ovo njemu danas; tu je mogućnost, zapravo, valjalo priznati. Ali, kao da se čuje njegov grubi odgovor na to pitanje, prokurist u susjednoj sobi popođe nekoliko koraka te se ču škripa njegovih lakiranih cipela. (...)

»Gospodine Samsa«, vikne sad prokurist povišenim glasom, »ta šta se to dešava? Zabarikadirali ste se u sobi, odgovarate samo sa 'da' ili 'ne', zadajete roditeljima teške i suvišne brige i zanemarujete — ovo neka je samo uzgred spomenuto — svoje poslovne dužnosti, zapravo, na nečuven način. Ja ovdje govorim u ime vaših roditelja i vašega šefa, i molim vas najozbiljnije da mi smjesta i uvjerljivo sve objasnite. Čudim se, uistinu se čudim. Mislio sam da vas poznajem kao mirna i razborita čovjeka, i sada kao da iznenada želite paradirati s nekim neobičnim mušicama. Šef mi je, doduše, jutros natuknuo nešto o mogućem objašnjenju vašega propusta — tiče se cjelokupnog vama nedavno povjerenog inkasa — ali ja sam, uistinu, gotovo jamčio svojom časnom riječju da takvo objašnjenje ne može biti istina. Ali sada ovdje vidim vašu nepojmljivu tvrdoglavost i gubim svaku volju da se makar i ovolicno za vas zalažem. Vaš položaj nipošto nije najsigurniji. Isprva sam namjeravao da vam sve to rečem u četiri oka, no kada vi dopuštate da ja ovdje nekorisno gubim svoje vrijeme, onda ne znam zašto to ne bi saznali i vaši poštovani roditelji. Dakle, vi ste u posljednje vrijeme

postizavati vrlo nezadovoljavajuće uspjehe; doduše, nije sezona za velike poslove, to priznajemo; ali sezona u kojoj se ne prave nikakvi poslovi, gospodine Samsa, takva sezona uopće ne postoji.«

Smjernice

- U uvodu:

- ukratko predstavite autora i djelo
- u jednoj ili više rečenica oblikujte tvrdnju kojom ćete odgovoriti na polazno pitanje i tako najaviti ono o čemu ćete pisati u središnjemu dijelu eseja.

- U središnjemu dijelu eseja razradite i argumentirajte svoju tvrdnju kojom ste odgovorili na polazno pitanje tako da argumentacija:

- proizlazi iz razumijevanja djela u cjelini
- proizlazi iz sadržajne i stilske analize polaznog teksta i njegove uloge u djelu u cjelini
- bude povezana s književnopovijesnim kontekstom u kojemu je djelo nastalo.

Svoj tekst rasporedite u odlomke koji su jasno, logično i smisleno povezani.

- U zaključku sažeto istaknite ono najvažnije o čemu ste pisali u središnjemu dijelu eseja.